
Villedende informasjon på sosiale medier gir dårligere vaksinasjonsdekning

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

KETIL SLAGSTAD

Tidsskriftet

Villedende informasjon om vaksiner spredt via Twitter øker vaksineskepsisen i befolkningen og bidrar til dårligere vaksinasjonsdekning, viser en ny studie.

Illustrasjon: John Holcroft / NTB

Vaksineskepsis er en alvorlig trussel mot folkehelsen over hele verden. Sosiale medier spiller en viktig rolle i å spre villedende informasjon og antivaksinepropaganda. I en ny studie som er publisert i tidsskriftet BMJ Global Health, ble Twitter-meldinger om vaksinerelaterte tema fra hele verden

i perioden 2018–19 analysert (1). Meldingene ble så koblet mot datasett som målte hvordan sosiale medier mobiliserte politisk handling, og hvor utbredt propaganda fra fremmede makter var i det enkelte land.

Bruk av sosiale medier for å mobilisere politisk handling var assosiert med økt sannsynlighet for at befolkningen ikke oppfattet vaksiner som trygge. Dess mer fremmed feilinformasjon det var i sosiale medier, dess større var fallet i vaksinasjonsdekningen over tid.

– Denne studien er viktig og svært relevant med tanke på pandemien vi nå befinner oss i, sier Victor Chimhutu, som er førsteamanuensis ved Det psykologiske fakultet ved Universitetet i Bergen.

– Et vaksinasjonsprogram mot covid-19 må ha høy tillit i befolkningen for å ha effekt, påpeker han.

– Sammenhengen mellom sosioøkonomiske forhold og vaksineskepsis er undersøkt i mange studier, men stort sett bare i enkeltland eller i store tverrsnittsstudier. I denne studien sammenliknes forholdene i flere land. En svakhet er likevel at studien bare brukte data fra Twitter. Facebook brukes mer enn Twitter, særlig i lavere sosioøkonomiske sjikt, sier Chimhutu.

– Norge har høy vaksinasjonsdekning og lite vaksineskepsis, og befolkningen har stor tillit til myndigheter og helsevesen. Forutsetningene er altså gode for å få gjennomført vaksiner mot koronavirus. Men også i Norge finnes antivaksinegrupper. For å hindre at barn og ungdom blir eksponert for antivaksinepropaganda på sosiale medier, og at villedende informasjon om vaksiner får feste seg, spiller foreldre, lærere og politikere en viktig rolle, sier Chimhutu.

LITTERATUR

1. Wilson SL, Wiysonge C. Social media and vaccine hesitancy. BMJ Glob Health 2020; 5: e004206. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 8. januar 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0916
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.